

ANALÝZA INTEGROVANÝCH PLÁNŮ ROZVOJE MĚST (IPRM) V REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ MORAVA: PŘÍPADOVÁ STUDIE MĚSTA OLOMOUCE

Marek Putala¹

¹*Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Chittussiho 10, 710 00 Ostrava, marek.putala@gmail.com*

Abstrakt

Tento příspěvek vychází ze stejnojmenné bakalářské práce. Cílem práce je analýza integrovaných plánů rozvoje měst (IPRM), které jsou tvořeny v rámci regionálního operačního programu, a to na příkladu města Olomouce. Důraz je kladen zejména na analýzu z pohledu politického cyklu a governance.

IPRM jsou nástrojem urbánní politiky, jejichž cílem je posílení rozvoje měst. Jedná se o dokument, díky kterému mohou města získat další finance na svůj rozvoj ze strukturálních fondů EU. Ve své podstatě se jedná o „*soubor vzájemně obsahově a časově provázaných akcí, které jsou realizovány ve vymezeném území nebo v rámci tematického přístupu ve městech a směřují k dosažení společného cíle či cílů města, obce či lokality.*“ [1]

Politický cyklus je proces, který je určitými aspekty rozdělen do několika fází. Typů politického cyklu je mnoho a pro tuto práci byl vybrán cyklus sestávající se z pěti fází, a to stanovení problematiky, formulace politiky, tvorba rozhodnutí, implementace a evaluace. Právě fáze evaluace dotváří cyklický charakter systému, neboť podává zpětnou vazbu na úroveň, kde byla politika stanovena. U následující analýzy se vycházelo ze sledování aktérů a jejich vztahu k urbánní politice a IPRM.

Cíle, kterými by se měla ubírat urbánní politika a rovněž pomocí kterých byly následně formulovány IPRM, byly stanoveny Radou Evropské unie. Na zasedání ministrů zemí EU bylo vypracováno několik dokumentů, jež se vztahují k urbánní politice a které pokládají za důležité použití integrovaného přístupu v rozvoji měst. Těmito dokumenty byly např. Lipská charta (2007) nebo Toledská deklarace (2010).

Formulací urbánní politiky v ČR se zabývá Ministerstvo pro místní rozvoj. To vytvořilo například Zásady urbánní politiky, které stanovují směr, jímž se bude urbánní politika v ČR v následujících letech ubírat. Toto ministerstvo je rovněž určeno jako koordinátor regionální politiky EU v ČR, v rámci které jsou IPRM financovány. Ministerstvo za spolupráce s Pracovní skupinou pro koordinaci urbánní politiky vytvořilo základní metodiku, pomocí níž jsou IPRM sestavovány. IPRM jsou zpracovávány v rámci regionálních operačních programů (ROP) a Integrovaného operačního programu (IOP). V rámci ROP integrované plány sestavují zejména města nad 50 tis. obyvatel včetně Mladé Boleslavi, v rámci IOP pak města nad 20 tis. obyvatel. Metodika stanovuje také základní rozdělení na zónové IPRM a na tematické IPRM. Rovněž stanovuje prioritní osy a zabývá se podobou dokumentu a způsobem jeho realizace.

Rozhodnutí o začlenění do ROP a vymezení alokace finančních prostředků pro IPRM probíhá na úrovni regionálních rad, u města Olomouce pak konkrétně u Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava. V rámci ROP je vymezena vlastní oblast podpory v jedné z prioritních os, která se zabývá podporou měst nad 50 tis. obyv., jež mohou čerpat podporu pomocí vytvořených IPRM.

Implementační fáze je uskutečňována na úrovni města. V Olomouci vznikly v rámci ROP dva IPRM, IPRM Městské parky a IPRM Atraktivní a konkurenceschopná Olomouc. Oba dva si pokládají za cíl zatraktivnit město a podílet se na ekonomickém rozvoji. Mimo samotné město jsou do IPRM zapojeni také jeho partneři. Každý IPRM má svou řídicí strukturu, která se stará o plnění stanovených cílů.

Fáze evaluace probíhá na třech úrovních před realizací, během realizace a po realizaci. Z pohledu aktérů jsou do konečné evaluace regionální politiky, do níž jsou IPRM začleněny, zapojeni účastníci ze všech fází politického cyklu.

Analýza governance, neboli procesu řízení, proběhla na základě studia odborné literatury a dokumentů IPRM. Dle výše uvedeného jsem stanovil typ governance, který vychází z typologizace

uváděné v literatuře [2, 3]. Jedná se o tzv. manažerský typ, kdy jsou hlavními aktéry úředníci a všechny vztahy v procesu řízení probíhají na základě smluv.

Klíčová slova: *governance; integrovaný plán rozvoje města; politický cyklus; urbánní politika.*

Poděkování

Za rady, náměty a připomínky děkuji vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Ondřeji Slachovi.

Literatura

[1] Metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování Integrovaného plánu rozvoje města [cit. 2012-03-30]. Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Methodicky-pokyn-k-Integrovanemu-planu-rozvoje-mest>>

[2] PIERRE, J., *Models of Urban Governance : The Institutional Dimension of Urban Politics*. Urban Affairs Review. 1999, roč. 34, č. 3, s. 372-396

[3] DIGAETANO, A., STROM, E., *Comparative Urban Governance An Integrated Approach*. Urban Affairs Review. 2003, roč. 38, č. 3, s. 356-395